

KARTA KURSU

Bezpieczeństwo Państwa, studia stacjonarne I stopnia, II rok

Nazwa	Patologie społeczne
Nazwa w j. ang.	<i>Social Pathologies</i>

Kod		Punktacja ECTS*	2
-----	--	-----------------	---

Koordynator	Dr hab. Małgorzata Bereźnicka	Zespół dydaktyczny
-------------	-------------------------------	--------------------

Opis kursu (cele kształcenia)

- Zapoznanie studentów z podstawową terminologią z zakresu patologii społecznej.
- Przedstawienie studentom przyczyn i skutków zjawiska patologii społecznej.
- Omówienie wybranych form patologii społecznej.
- Ukazanie możliwości i sposobów przeciwdziałania patologiom społecznym.
- Zachęcenie studentów do samodzielnego pogłębiania zjawiska patologii społecznych

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowe wiadomości dotyczące miejsca człowieka w świecie, norm i postaw prospołecznych.
Umiejętności	Potrafi swobodnie wypowiadać się na tematy związane z miejscem człowieka w świecie, normami i postawami prospołecznymi.
Kursy	---

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	- Student dysponuje wiedzą o człowieku jako podmiocie uczestniczącym w procesie kształtowania środowiska bezpieczeństwa państwa, poprzez prospołeczne lub antyspołeczne postawy oraz rozumie więzi społeczne zachodzące w społeczeństwie w kontekście współczesnych zagrożeń związanych z patologiami.	W03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	- Student dysponuje możliwościami prawidłowej interpretacji porównawczej zjawisk o charakterze kulturowym, społecznym, prawnym, ekonomicznym etc., zachodzących w otoczeniu państwa w aspekcie zagrożeń związanych z patologiami społecznymi i ich wpływu, z wykorzystaniem podstawowych pojęć z dziedziny nauk społecznych	U02
	- Student dysponuje umiejętnością posługiwania się zespołem norm, reguł prawnych, etycznych umożliwiających odpowiednie rozwiązywanie konkretnie postawionego problemu związanego z patologiami lub dewiacjami, w wymiarze współczesnym i przyszłym.	U03
	- Student posiada umiejętność dokonywania analizy i oceny problemów oraz projektowania ich rozwiązań również przy użyciu nowoczesnych technik multimedialnych.	U04

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
-----------------------	-----------------------------	-------------------------------------

	- Student potrafi profesjonalnie wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną i rzetelnie pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych związanych z patologiami i dewiacjami.	K01
	- Student potrafi efektywnie analizować i trafnie interpretować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych etc.), mających związek z patologiami.	K02
	- Student potrafi zdobytą wiedzę wykorzystać do działań na rzecz społeczności lokalnej, rozumiejąc globalne problemy związane z patologiami.	K03
	- Student rozumie wagę zasad etycznych zarówno w pracy zawodowej jak i w innych obszarach aktywności społecznej, wykazując się jednocześnie tolerancją w zakresie poglądów wygłaszanych przez drugą stronę ewentualnego sporu i szuka kompromisowych rozwiązań.	K04

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin	15	15									

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykłady mają wprowadzić studentów w problematykę patologii społecznych oraz skłonić ich do refleksji. Podczas ćwiczeń studenci będą weryfikować nabytą podczas wykładów wiedzę, jak również zapoznawać się z tekstami i innymi materiałami źródłowymi, które będą omawiać, analizować i interpretować, możliwe są także prezentacje dotyczące wybranych zagadnień i przygotowane po konsultacjach z prowadzącym. Cała grupa będzie brała czynny udział w zajęciach (praca nad tekstem, dyskusja, pytania i odpowiedzi, quizy, drobne zadania dotyczące tematu, projekty). Niekiedy studenci będą mieli możliwość obejrzenia reportaży poświęconych konkretnym patologiom społecznym, po których odbędzie się dyskusja.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W02							X	X					
U02							X	X					
U04							X	X					
U05						X		X					
K01							X	X					
K02							X	X					
K03								X					
K04								X					

Kryteria oceny	Obecność – 10%, aktywność pokazująca nabycie wiedzy podczas wykładów – 40%, realizowanie zadań zleconych podczas ćwiczeń – 50%.
----------------	---

Uwagi	-----
-------	-------

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

<p><u>Tematyka wykładów:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do przedmiotu. Definicja patologii społecznych, patologie społeczne a indywidualne. Podział zadań dydaktycznych oraz warunków zaliczenia przedmiotu (2 ha). 2. Omówienie teorii dewiacji, rodzaje dewiacji (pozytywna/negatywna, czysta/ukryta) (2 ha). 3. Relatywizm pojęcia patologii i norm. Wprowadzenie do trzech aspektów związanych z postrzeganiem tych zjawisk (2 ha). 4. Rozwinięcie poszczególnych aspektów: różnice kulturowe, przeszłość vs. terażniejszość, stadium rozwoju człowieka (2 ha). 5. Przyczyny i źródła zachowań patologicznych. Antyspołeczne tendencje u dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Rola środowiska społecznego (2 ha). 6. Dysfunkcje w rodzinie. Sieroctwo społeczne (2 ha). 7. Sposoby przeciwdziałania patologiom społecznym. Projektowanie działań mających na celu profilaktykę poszczególnych patologii społecznych. Podsumowanie zajęć (3 ha). <p style="text-align: center;"><u>Tematyka ćwiczeń:</u></p>

1. Alkoholizm jako jedna z najbardziej powszechnych patologii społecznych. Przyczyny, charakterystyka i skutki zjawiska (2 ha).
2. Narkomania – rozwój tej patologii w Polsce. Przyczyny, charakterystyka i skutki zjawiska (2 ha).
3. Dewiacje seksualne i nietypowe zachowania seksualne. Prostyytucja i handel ludźmi. (2 ha).
4. Przemoc i agresja jako zjawisko patologiczne, przestępczość osób nieletnich. Zagrożenia internetowe (2 ha).
5. Wykluczenie społeczne. Syndrom 3 B – bieda, bezrobocie, bezdomność (2 ha).
6. Sekty. Przyczyny, charakterystyka i skutki zjawiska Samobójstwa. (2 ha).
7. Edukacja, wychowanie, media. Rola kampanii społecznych. Podsumowanie zajęć. (3 ha).

Wykaz literatury podstawowej

1. *Patologie społeczne*, red. Mariusz Jędrzejko, Pułtusk 2006 (Seria „Człowiek i Zagrożenia”, Wyższa Szkoła Humanistyczna im. A. Gieysztor. Wyd. Ped.; z. 1);
2. Pospiszył Irena, *Patologie społeczne*, PWN, Warszawa 2009;
3. Pospiszył Kazimierz, *Przestępstwa seksualne*, PWN, Warszawa 2005;
4. *Problemy współczesnej patologii społecznej*, red. Bronisław Urban, Kraków 1998.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. *Agresja w szkole. Diagnoza i profilaktyka*, red. Libiszowska – Żółtkowska M., Ostrowska K., Warszawa 2008;
2. Becker Howard S., *Outsiderzy: studia z socjologii dewiacji*, Warszawa 2009;
3. Bielicki Eugeniusz, *Z problematyki resocjalizacyjnej: patologia społeczna, patologia indywidualna, etiologia kryminalna, kara*, Bydgoszcz 2005;
4. Clifford H. Edwards, *Dyscyplina i kierowanie klasą*, PWN, Warszawa 2006;
5. *Dewiacje wśród młodzieży: uwarunkowania i profilaktyka*, red. Bronisław Urban, Kraków 2001;
6. Dymek-Balcerek Krystyna, *Patologie zachowań społecznych - rzeczywistość przełomu wieków XX i XXI: narkomania - alkoholizm - samobójstwa - grupy subkulturowe – sekty*, Radom 2000;
7. Kluz Tadeusz, *Zachowania dewiacyjne młodzieży w percepcji rówieśników: studium psychologiczno-pedagogiczne*, Toruń 2005;
8. Kowalski Radosław, *Szalikowcy - potomkowie Hooligana: społeczno-kulturowe źródła agresji widowni sportowych*, Toruń 2000;
5. *Młodzież a współczesne dewiacje i patologie społeczne: diagnoza, profilaktyka, resocjalizacja*, red. Stanisław Kawula i Henryk Machel, Gdańsk, Toruń 1994;
6. *Młodzież o patologii społecznej i jej niektórych zjawiskach: (alkoholizm, narkomanii, prostytucji)*, red. Teresa Sołtysiak, Bydgoszcz 1993;
7. *Młodzież wobec współczesnych zagrożeń*, red. Franciszek Kozaczuk, Rzeszów 2003;
8. Nowak Anna, Wysocka Ewa, *Problemy i zagrożenia społeczne we współczesnym świecie: elementy patologii społecznej i kryminologii*, Katowice 2001;
9. *Narkomania, spojrzenie wielowymiarowe*, red. Jędrzejko M., Warszawa 2009.
10. Pierchała Kazimierz, Cekiera Czesław, *Człowiek a patologie społeczne*, Toruń 2009;
11. *Przemoc i agresja jako zjawiska społeczne*, red. Marzena Binczycka-Anholcer, Warszawa 2003;
12. *Rozpoznawanie zjawisk patologicznych i profilaktyka*, red. Zygmunt Płoszyński, Ewa Bilińska-Suchanek, Słupsk 2003;
13. *Wybrane zagadnienia patologii społecznej i resocjalizacji*, red. Andrzej Czerkawski i Anna Nowak, Katowice 2007;
14. *Zachowania dewiacyjne dziewcząt i kobiet*, red. I. Pospiszył i R. Szczepanik, Łódź 2007;

15. *Zachowania dewiacyjne. Symptomy, uwarunkowania*, red. Irena Budrewicz, Bydgoszcz 2008;
 16. *Zagrożenia w wychowaniu i socjalizacji młodzieży oraz możliwości ich przewyciężania*, red. Teresa Sołtysiak, Bydgoszcz 2005;
 17. *Zjawiska patologiczne wśród młodzieży i możliwości przeciwdziałań*, red. Sołtysiak T. Kowalczyk – Jamnicka M., Bydgoszcz 2007.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	5
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2